

Een jaar van positieve veranderingen

Jaarverslag Verantwoord
Beleggen 2019

Met engagement en de uitoefening van stemrecht signaleren en beheersen wij risico's. Deze instrumenten zetten we ook in om een positieve impact te realiseren op het gebied van ondernemingsbestuur ('corporate governance'), het milieu en de maatschappij.

Hoofdpunten 2019

765

bedrijven
aangesproken

1.509

engagement
contacten

44

landen

313

gerealiseerde milestones

11.131

AvA's waar we
hebben gestemd

Overzicht engagement

30%

van ons engagement betreft het milieu: o.a. klimaatverandering; vervuiling door plastic; afval; water

40%

gebeurt op sociaal vlak: o.a. arbeidsnormen; antimicrobiële weerstand; cyberveiligheid

30%

betreft corporate governance: o.a. samenstelling bestuur; topsalarissen; diversiteit op niveau van bestuur en senior management

Focus op klimaatverandering

Klimaatverandering pakken wij aan door middel van engagement, integratie in beleggingsanalyses, activiteiten op gebied van openbaar beleid en via onze gespecialiseerde beleggingsproducten. Samen met andere beleggers nemen we deel aan Climate Action, 100+, een

300

bedrijven aangesproken

23

bedrijven waar wij de 'active lead' zijn of ondersteunende rol hebben bij Climate Action 100+

88

Milestones bereikt

wereldwijd initiatief dat zich richt op bedrijven met de grootste uitstoot van broeikasgassen. Wij vragen hen om een koolstofarm bedrijfsmodel te ontwikkelen en het beleid ten aanzien van van klimaat en de informatieverstrekking hierover te versterken.

De waarde van beleggingen en de inkomsten daaruit kunnen zowel stijgen als dalen als het gevolg van markt- of valutabewegingen en beleggers kunnen het oorspronkelijk belegde bedrag mogelijk niet terugkrijgen.

Thema's

Update: de thema's van 2019

We hebben ondernemingen aangesproken op de kernthema's die in 2019 onze prioriteit hadden:

Genderdiversiteit: engagement op het gebied van het aantal vrouwen op senior managementniveau en daaronder.

Antimicrobiële weerstand: farmaceutische bedrijven, voedselproducenten en supermarktketens aangesproken op de aanpak hiervan en op verwante problemen.

Snelle mode: engagement vanuit diverse invalshoeken, zoals de zorg voor materialen, afvalbeheer en arbeidsomstandigheden in de keten.

Leefbaar loon: dit is een traject van meerdere jaren om bedrijven te stimuleren een progressieve langetermijnstrategie inzake human capital management te volgen.

Duurzaam bankieren bij ASEAN-banken: engagement met 16 banken uit vijf landen over uiteenlopende zaken (gemengde respons).

Engagement richting 'nul ontbossing': engagement met banken, consumptiegoederenbedrijven, producenten van palmolie en andere ondernemingen. Daarnaast deelname aan diverse samenwerkingsverbanden.

Thema's voor 2020

De komende tien jaar zijn kritiek willen de doelstellingen van het akkoord van Parijs worden gehaald (opwarming aarde tot ruim onder de 2°C). Onze hoogste engagementprioriteit in 2020 is klimaatverandering, waarbij we het vizier op alle sectoren richten en samenwerken waar we kunnen. Wij maken gebruik van onze invloed om ondernemingen waarin we beleggen actief aan te spreken; bieden onze klanten een kans om in oplossingen te beleggen; en maken ons sterk voor voortvarend ingrijpen door beleidsmakers.

Focus op:

- Financiële instellingen en klimaatrisico
- Uitfasering kolen
- Zeetransport
- Strategisch belangrijke bedrijven met een hoge uitstoot
- Duurzame voedselsystemen

Wij blijven bedrijven ook aanspreken op uiteenlopende projecten en onderwerpen als:

- Verantwoorde prijsstelling
- Leefbaar loon
- Antimicrobiële weerstand

Thought leadership

Wij delen graag onze visie op uiteenlopende ESG-kwesties. Onder meer over onze kernthema's voor dit jaar maar ook over andere onderwerpen. Wij brengen onze research en inzichten onder de aandacht via onze 'ESG Viewpoints', een serie thought leadership-stukken.

[Klik hier voor meer info en onze meest recente viewpoints](#)

Ons werk wordt in 2020 door de coronapandemie beïnvloed. In onze prioriteiten voorzien we geen verandering. Wel gaan we zorgvuldig om met de uitzonderlijke omstandigheden waarin bedrijven zich bevinden. In ons Viewpoint 'ESG-implicaties van de Covid-19 Pandemie' staat een eerste inschatting van de effecten van de crisis op de ESG-agenda. Ook stellen we richtlijnen op voor de respons van bedrijven, onder andere over de behandeling van medewerkers.

“Ik ben ontzettend trots op onze staat van dienst op het gebied van duurzaam beleggen, de integriteit van de ESG-producten die we aanbieden en op het feit dat ik Co-Head ben van het gespecialiseerde Responsible Investment-team dat uit inspirerende, slimme en gemotiveerde mensen bestaat.”

**Claudia Wearmouth, Managing Director,
Co-Head, Responsible Investment**

Verandering vieren: 20 jaar!

Dit jaar staan wij stil bij het feit dat we met ons engagementprogramma al 20 jaar verschil maken.

Engagement sinds 2000: 30% milieu, 30% maatschappij, 40% corporate governance

5.588

bedrijven aangesproken

40%

an de engagementtrajecten hadden
betrekking op bedrijven in de sectoren
grondstoffenwinning, financiën en detailhandel

87

landen waar we ons door engagement
sterk maken voor verandering

We zijn er trots op dat we een rol hebben gespeeld bij de veranderingen in zeer uiteenlopende ESG-kwesties bij meer dan 1600 ondernemingen in alle sectoren. We noemen bij BMO een verandering op ESG-gebied een milestone (mijlpaal) en streven continu naar nog meer milestones.

Milestones sinds 2000: 28% milieu, 18% maatschappij, 54% corporate governance

3.763

voorbeelden waarin ESG-
werkwijzen sinds 2000 ten
positieve zijn veranderd

54%

milestones voor verbetering
governancestandaarden

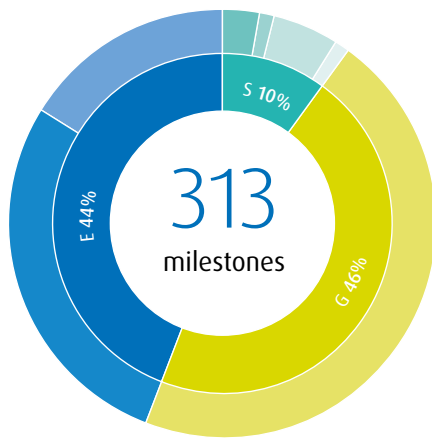
468

bedrijven die het klimaatrisico beter
zijn gaan beheersen

Op het gebied van milieu en maatschappij is klimaatverandering het thema waarvoor we het grootste aantal milestones hebben bereikt: ruim 670. Dit is een duidelijk teken van onze niet aflatende aandacht voor dit belangrijke thema. En van de toenemende urgentie die bedrijven (terecht) voelen wat betreft de aanpak van materiële klimaatproblemen.

Verantwoord beleggen in actie

Milestones 2019

- Klimaatverandering 28%
- Milieuzorg 16%
- Zakelijk gedrag 2%
- Mensenrechten 1%
- Arbeidsnormen 6%
- Volksgezondheid 1%
- Corporate governance 46%

Bron: BMO Global Asset Management per 31 dec 2019

We maken gebruik van de Sustainable Development Goals van de VN (SDG's) om ons engagement te plannen, uit te voeren en daarover te rapporteren. In 2019 was 72% van onze engagementinspanningen verbonden met de SDG's. Voor de resterende 28% was er geen direct verband met een specifiek SDG-doel. Het overgrote deel betreft corporate governance. Dat zien wij namelijk als essentiële bouwsteen voor een duurzamere economie.

Beleid

Ons team speelt wereldwijd een belangrijke rol bij de formulering van openbaar beleid op diverse terreinen, van ontbossing tot mensenrechten. Zo spreken we met toezichthouders omdat veranderingen in beleid en toezicht vaak aanleiding zijn voor beter gedrag bij bedrijven. Wij nemen deel aan gezamenlijk engagement met andere beleggers wat de sleutel kan zijn voor betere ESG-normen op grotere schaal.

Stemmen en ondernemingsbestuur

De uitoefening van stemrecht is behalve een kans om verandering te bewerkstelligen een belangrijk onderdeel van onze verantwoordelijkheid als 'rentmeester'. We zoeken vaak voor en na een stemming contact met een onderneming. Dat doen we om onze verwachtingen uiteen te zetten, om commentaar te vragen en om eventueel toe te lichten waarom we tegen de directie hebben gestemd. In 2019 hebben we met 496 bedrijven over corporate governance gesproken:

113.241

moties waarover we hebben gestemd

22%

moties waarin we tegen de directie hebben gestemd

55% daarvan over bezoldiging

25% over bestuursbenoemingen

145

milestones